

The background of the entire page is a soft-focus image of autumn leaves in shades of yellow, orange, and red, scattered across a light cream-colored surface.

MINI ŻACZEK

**Publiczna Szkoła Podstawowa
w Krzeszowie Górnym
Listopad 2024**

*Zachęcamy do zapoznania się z pierwszym numerem szkolnej gazetki
w bieżącym roku szkolnym. Znajdziecie tu wiele ciekawych tekstów,
wskazówek i propozycji na spędzenie wolnego czasu.*

Zobaczcie, co przygotowali dla Was nasi szkolni redaktorzy!

Redakcja „Mini Żaczka”

W numerze:

1. Szkolny kącik poezji.
2. Kalendarz nietypowych dni.
3. Jesienne refleksje.
4. Poradnik grzybiarza.
5. Opowiadanie „Alina i jej kot Inka”.
6. Recenzja książki „Oni są super”.

„Serce Polaka”

*Ile to razy gdy mijasz flagę, nie czujesz w środku zupełnie nic?
A przecież za nią tylu zginęło, byś ty mógł dzisiaj spokojnie żyć.*

*Ile to razy gdy widzisz godło, patrzysz i myślisz bo tam ma być!
Lecz czy pamiętasz co ono zniosło i w ilu sercach mogło się skryć.*

*Bo były czasy, dla nas dalekie, gdy polską ziemię rozgrabił wróg.
Dzieląc na troje nasze dziedzictwo, splamił swą ręką tu każdy próg.*

*Lecz polskie serce biło tak mocno, biło w tych ludziach, jak dzisiaj w nas.
Dało im siłę by walczyć godnie o każdą flagę o orła blask.*

*Walczyli długo bardzo zawzięcie, by kraj nasz istniał dzisiaj na świecie.
I dla nich Flaga i Godło polskie było oddechem, czy wy to wiecie?*

*Dlatego dzisiaj Polko, Polaku nie myśl, że Flaga to takie nic,
bo za nią życie wielu oddało, bo za nią człowiek pragnął się bić.*

*Szanuj więc zatem naszą ojczyznę i niech to dla was będzie przekazem,
bo Polska w sercu ma wielką bliznę, bo Polska nie jest tylko wyrazem.*

A.D.

„Jesień”

*Powoli liście spadają, a pod liśćmi różne grzyby się ukrywają.
Wszystkie dzieci na grzybobranie ogromne chęci mają, dlatego też
bardzo często swoich rodziców na grzyby wołają,
Biorą koszyczki i wspólnie grzybów w lesie szukają.
Teraz świat zrobił się kolorowy i taki piękny seledynowy.
Jesień to świetna pora roku,
każdego dnia i wieczora, aż do zmroku.*

Diana Bigos kl. VI

„Zaskoczenie”

*Zaskoczyła go znieenacka, kiedy lato się bawiło,
takie było nieuważne, że się w jesień zamieniło.

I zdziwione teraz wielce, że się tak oszukać dało,
bo nie było dzieckiem przecież, a jak dziecko się nabrało.

Jesień taka już dorosła w nic się z latem nie bawiła,
tylko szybko letnie torby w długą podróż wyprawiała.

Teraz stojąc na peronie, lato w pociąg upychał,
zapewniając go, że wróci chytrze ręce zacierała.

Potem fartuch założyła, farby w dłonie swe chwyciła
i udając wielką panią świat od nowa urządziła.*

A.D.

Nietypowe, ciekawe oraz ważne dni w jesieni

Wrzesień

- 2 września - rozpoczęcie roku szkolnego
- 8 września - Dzień Dobrych Wiadomości
- 15 września - Dzień Kropki
- 23 września - pierwszy dzień jesieni
- 26 września - Dzień Królika
- 28 września - Dzień Jabłka
- 30 września - Dzień Chłopaka

Październik

- 1 października - Dzień Muzyki
- 6 października - Dzień Tabliczki Mnożenia
- 10 października - Dzień Drzewa
- 11 października - Dzień Dziewczyn
- 14 października - Dzień Edukacji Narodowej
- 15 października - Światowy Dzień Mycia Rąk
- 16 października - Światowy Dzień Chleba
- 31 października - Dzień Dyni

Listopad

- 1 listopada - Wszystkich Świętych
- 2 listopada - Dzień Zaduszny
- 8 listopada - Dzień Zdrowego Śniadania
- 10 listopada - Dzień Jeża
- 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości
- 20 listopada - Dzień Praw Dziecka
- 24 listopada - Dzień Buraka
- 30 listopada - andrzejki

Agata Szwedo

Jesienne refleksje

Jesień to moja ulubiona pora roku. To taki czas między latem a zimą, kiedy natura przygotowuje się do snu zimowego, liście drzew zmieniają swoje barwy na złociste, pomarańczowe i czerwone, a powietrzu czuć delikatny chłód, który narasta z każdym dniem. Jest to okres refleksji i przygotowań do nadchodzącej zimy. Jesienna atmosfera potrafi być niezwykła, a nawet nieco magiczna i tajemnicza! Jesień ma dwa oblicza może być szara, deszczowa i przygnębiająca, ale potrafi być też pełna uroku i naprawdę piękna!

Aby bardziej wprowadzić was w jesienny nastrój przygotowałam o niej kilka ciekawostek.

- ✚ Typowe drzewo liściaste w Europie ma 30 000 liści.

Wniosek: w jesieni mamy dywany kolorowe na zewnątrz.

- ✚ Temperatury powietrza wahają się pomiędzy 5 st. C a 15 st. C.

Wniosek: koszulki z krótkim rękawem i spodenki wędrują na dno szafy.

- ✚ Najbardziej pochmurnym miesiącem w roku jest listopad, choć mimo to najwięcej opadów przypada na Lipiec.

Wniosek: Trzeba włączyć wyobraźnię i z tych chmur wyczarować coś pięknego.

- ✚ Chłód wzmacnia potrzebę komfortu i ciepła, dlatego jesień jest najlepszym czasem, żeby się zakochać.

Wniosek: Albo napić się herbaty z cytryną, a może pigwą ☺

- ✚ Liście drzew zmieniają kolor z zielonego na pomarańczowy lub brązowy.

Wniosek: Natura jest zdolniejsza od człowieka.

- ✚ Ptaki odlatują do ciepłych krajów.

Wniosek: One nie mają szaf z ubraniami, ani pełnych lodówek, ale mają olbrzymią wiarę we własne możliwości.

- ✚ Symbolem jesieni są kasztany i babie lato.

A tu ciekawostka, posłuchajcie: W meteorologii babie lato to jesienny okres słonecznej, ciepłej pogody, ale w biologii to zjawisko związane z pajakami. We wrześniu zwykle

podróżują one na długich niciach.
W ten sposób rozprzestrzeniają się
na duże odległości.

Pajęczyna ta, w podaniach ludu
polskiego, jest przędzą z wrzeciona
Matki Boskiej, rzuconą na ziemię,
aby przypomnieć gospodyniom czas
roboty koło przędzy i potrzebę
okrycia biednych sierot na zimę – tak
pisał o tym zjawisku Zygmunt Gloger
w „Encyklopedii staropolskiej”

*„Snuj się nitko pajęcza,
po powietrznej snuj fali!
Wietrzyk prądkę wyręcza,
snuj się nitko pajęcza.
Nim się letnie słoneczko dopali”*

Marian Gawalewicz
„Babie lato”

O jesieni jest bardzo dużo przysłów, a oto niektóre z nich:

- + Jesień bezdeszczowa, to zima wiatrowa.
- + W jesieni wczesny mróz, na wiosnę prędko szykuj wóz.
- + Gdy łagodna jesień trzyma, będzie krótka, ostra zima.
- + Gdy się liść na drzewie mocno trzyma, nie tak prędko przyjdzie zima.
- + Jeśli w Maryi Narodzenie nie pada, to sucha jesień się zapowiada.
- + Gdy jesień bez deszczów będzie, w zimie deszczów pełno wszędzie.
- + Gromniczna pogodna, będzie jesień dorodna.
- + Gdy Wawrzyniec i Bartłomiej pogodę dopisują, piękną jesień obiecują.
- + Na koniec sierpnia śniegiem okryte góry, jesień bez chmury.
- + Jesień deszczem kwitnie, a wiatrem maluje.
- + Gdy jesień zamglona, zima zaśnieżona.

Andrzej

PORADNIK GRZYBIARZA

Grzyby to nie rośliny, ani nie zwierzęta, lecz osobna, bardzo duża grupa żywych organizmów. Istnieje około 14 000 różnych gatunków grzybów. Wśród nich są grzyby jadalne (około 300 gatunków), niejadalne, trujące i psychoaktywne.

W polskich lasach znajdziemy obfitość borowików, podgrzybków, maślaków, gąsek, kurek, koźlarzy, kań, rydzów czy opieńków. Pamiętajmy, że różne gatunki występują w innym okresie, na przykład podgrzybki znaleźć można już od czerwca i rosną aż do listopada, zaś opieńki pojawiają się dopiero w drugiej połowie września.

Podgrzybek brunatny to gatunek grzyba należący do rodziny borowikowatych. Ze względu na smak i dostępność jest to jedna z najpopularniejszych i najbardziej cenionych grzybów w Polsce.

Borowik szlachetny jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych gatunków grzybów jadalnych. Ma duży i mięsisty kapelusz, który może osiągać średnicę od 5 do 25 centymetrów. Na początku jest pofałdowany, ale później staje się gładki. Kolor kapelusza waha się od brązowego do oliwkowo-brązowego.

Pieprznik jadalny zwany Kurką, należy do bardzo charakterystycznych grzybów, ich barwa jest żółta, przechodzi od blado-żółtej do rdzawo-żółtej. Młody pieprznik jadalny posiada wypukłe kapelusze, które stają się większe i wklęsłe. "Dorosłe" kurki mają lejkowaty, pofalowany kształt kapelusza.

Maślak zwyczajny to jeden z najsmaczniejszych grzybów jadalnych występujących w naszym kraju. Kapelusz: dorasta do średnicy 15 cm. Kolor kapelusza może być jasnobrązowy, brązowy, ciemnobrązowy, czasem żółty, rzadziej z odcieniem szarym lub oliwkowym.

Rodzaje Maślaków:

- maślak pstry
- maślak sitarz
- maślak żółty
- maślak rdzawo brązowy
- maślak ziarnisty

Gąski zielonki mają delikatny grzybowy zapach oraz słodko-orzechowy smak. Jest to gatunek dość rzadki, rośnie najczęściej w lasach iglastych, borach sosnowych na piaszczystej glebie, prawie zawsze gromadnie. Jest to typowy gatunek jesienny, występuje od września do grudnia.

Kania jest gatunkiem grzybów jadalnych, który jest dobrze znany wszystkim miłośnikom grzybobrania w Polsce. Jadalny kapelusz kani, który najczęściej osiąga od 20 cm do nawet 30 cm średnicy, ma jasnobrązowe zabarwienie, biały i delikatny miąższ oraz orzechowy smak.

Opieńki to grzyby z rodziny obrzękowcowatych. Najczęściej rosną w kępkach na pniach drzew i korzeniach. Opieńki dobrze czują się także na obumarłych drzewach. Mają łuskowate kapelusze z blaszkami, które w większości przybierają barwę białą lub cielistą.

„Rydze” to określenie pospolite, oficjalnie nazywany mleczajem rydzem. Rydz jest jednym z najpopularniejszych grzybów w naszym kraju. Mleczaj rydz ma wiele właściwości odżywczych i można go wykorzystać do przygotowania wielu smacznych potraw. Kapelusz rydza, o średnicy 4-10 cm, początkowo jest płaski, wypukły, z czasem staje się wklęsły,

lejkowaty. Zwykle przybiera kolor pomarańczowy, łososiowy lub czerwonawy. Jego cechą charakterystyczną są koncentryczne ciemniejsze pręgi. Brzeg kapelusza jest podwinięty, a u starszych egzemplarzy dodatkowo falisty.

Koźlarze, zwane też kozakami, to dość popularne grzyby należące do rodziny borowikowatych. Na całym świecie opisano ich ponad 80 gatunków, przy czym niektóre źródła mówią nawet o ponad stu. Co najciekawsze, koźlarze to bardzo szczególny rodzaj botaniczny, do którego nie należą absolutnie żadne gatunki trujące lub niejadalne!

Koźlarze występujące w Polsce

- Koźlarz czerwony
- Koźlarz babka
- Koźlarz różnobarwny
- Koźlarz pomarańczowożółty
- Koźlarz sosnowy*
- Koźlarz topolowy*
- Koźlarz świerkowy*
- Koźlarz białawy *

*gatunki rzadkie

Pamiętaj o kilku zasadach bezpiecznego grzybobrania!

- zbieraj wyłącznie grzyby, co do których nie masz wątpliwości, że są jadalne
- zbieraj wyłącznie wyrośnięte grzyby. Zbieranie młodych owocników, bez wykształconych cech danego gatunku, to najczęstsza przyczyna tragicznych pomyłek
- jeśli jesteś początkującym grzybiarzem, zbieraj tylko grzyby rurkowe. W tej grupie nie ma grzybów śmiertelnie trujących, więc ryzyko zatrucia jest dużo mniejsze niż w przypadku grzybów blaszkowych
- zbieraj grzyby do koszyków lub pojemników przepuszczających powietrze. Nie używaj foliowych reklamówek – grzyby szybko się w nich psują, co grozi zatruciem
- nigdy nie zbieraj grzybów, które rosną w rowach, na skraju lasu oraz w okolicach skupisk odpadów, ponieważ grzyby wchłaniają ze swego otoczenia metale ciężkie i inne zanieczyszczenia
- nie zbieraj i nie niszczyć grzybów trujących.
- jeśli masz wątpliwości, czy grzyb jest trujący czy jadalny, nie ryzykuj! Jeśli wątpliwości pojawią się później, skorzystaj z bezpłatnej porady w stacjach sanitarno-epidemiologicznych

Nikola

Opowiadanie: „Alina i jej kot Inka”

Alina była dziewczynką radosną, ale bardzo często się nudziła. Nie miała z kim się bawić, ponieważ nie miała żadnego rodzeństwa, a dziewczyn z klasy się wstydziła.

Jednak pewnego dnia, jej mama przysłała do domu z jakąś klatką na kota. Poszła do Aliny i położyła ją koło córki. Usiadła koło niej i powoli otworzyła klatkę. Z klatki wyszedł mały kotek, bał się ich, ale szybko się oswoił. Można byłoby powiedzieć, że Alina i kotek mają dosłownie taką samą osobowość.

Alina bardzo polubiła kotka, nigdy się już nie nudziła. Codziennie bawiła się z kotkiem i nie minęło długo, kiedy Alina nazwała kotka. Miał na imię Inka. Kilka szczęśliwych lat upłynęło, dziewczynka nadal była nierozłączna z Inką. Alina jeszcze nie wiedziała, że następne lata będą dla niej bardzo przykre. Rok później Inka, niestety zachorowała na nowotwór mózgu. Przypadek Inki był poważny. Po długiej walce z nowotworem Inka zmarła. Alinie było bardzo przykro. Nigdy o tym nie zapomniła, i wspominała sobie ten dzień, kiedy zmarła Inka, codziennie w nocy. Myślała, że to jej wina. Obwiniła się, sądząc, że gdyby zareagowała szybciej to Inka żyłaby nadal.

Wkrótce, zjawił się 1 listopada. Alina wstała, jadła śniadanie, nagle zobaczyła swojego kotka. Odwiedziła ją Inka z nieba. Była bardzo szczęśliwa. Bawiła się z Inką, ale wkrótce Inka musiała już iść. Alinie było przykro, ale była szczęśliwa, że miała szansę się z nią pożegnać.

Marlena

Recenzja książki

„Oni są super”

Na zakończenie roku szkolnego dostałem bardzo fajną książkę, o której wam dziś opowiem. Yvette Żółkowska – Darska to autorka bestsellerowych książek dla młodzieży o gwiazdach futbolu. Myślałem więc, że będzie nudna, a tu proszę takie zaskoczenie. Książka nosi tytuł „Oni są super” i opowiada o czterdziestu niezwykłych osobach, którzy zwierają się jak wybrali swoją drogę w życiu. Już po pierwszych dwóch stronach wiedziałem, że sobie nie odpuszczę i przeczytam ją do końca.

„Oni są super” to książka o ludziach, którzy znaleźli pomysł na siebie. Dla uczniów takich jak ja, którzy stoją przed wyborem swojej drogi życiowej historie zawarte w tej książce były wyjątkowo fascynujące. Bohaterami są tu zawodniczka MMA, lekarz, śpiewaczka operowa, twórca dialogów filmowych, piosenkarka, youtuber, pisarz, aktorka i wiele innych postaci, niektóre możemy spotkać na pierwszych stronach gazet inni pracują bardziej prywatnie. Znajdziecie tu odpowiedź na takie pytania jak: Czy każda z tych osób od razu wiedział, chce być? Na czym polega ich codzienna praca? oraz czy sukces i szczęście na pewno zależą od

pieniędzy i sławy? Książka jest bardzo przejrzysta i ma interesujący układ stron, ponieważ przed każdą postacią jest jej odrębnie malowany portret i sentencje, którymi kieruje się w życiu. Napisana jest językiem młodzieżowym i opowiada o wielu śmiesznych, a czasami nawet komicznych sytuacjach. Mnie osobiście najbardziej podobała się historia Cezarego Pazury, znacie go? Myślę, że tak, bo wiele filmów jest z jego udziałem. Ale nie tylko on opowiada o tym jak wybierał swoją drogę życiową, są to wyznania np. Agnieszki Chylińskiej, Jurka Owsiaaka, Papcio Chmiela, Marcina Prokopa czy choćby Doroty Wellman lub Kamila Stocha. Ale wiercie mi, to naprawdę nie wszyscy!

Nie spodziewałem się, że będę ciekawy każdej następnej strony, ale tak właśnie było. Koleżanki i koledzy jeśli nie macie pomysłu na siebie po ukończeniu szkoły podstawowej to ta książka na pewno ukaże wam szersze spojrzenie na to kim być. Historie w niej zawarte pokazują, że drogi zawodowe bywają nieoczywiste, a świat jest pełen możliwości. Dlatego zamiast martwić się o przyszłość lepiej rozwijać swoje pasje i talenty. Dobrze, że ją przeczytałem, bo jestem teraz mądrzejszy o czterdzieści naprawdę inspirujących historii. Polecam i wam.

Chętnie pożyczę książkę

Andrzej

LISTA RZECZY DO ZROBIENIA JESIENIA

- ☐ zrób bukiet z jesiennych liści
- ☐ poczytaj na świeżym powietrzu
- ☐ wyjdź na spacer w deszczu
- ☐ pozbieraj kasztany
- ☐ zrób sobie jesiennie zdjęcie
- ☐ pij dużo herbatki
- ☐ idź na grzyby
- ☐ zapal świecę
- ☐ zorganizuj maraton filmowy
- ☐ wypróbuj przepisy z dynią
- ☐ pospaceruj po lesie
- ☐ upiecz jesiennie ciasto lub babeczki
- ☐ wypij kakao lub gorącą czekoladę z piankami
- ☐ ułóż puzzle / zagraj w gry

kropki&kreski

Źródło ilustracji: Profil FB kropki&kreski

Gazetkę przygotowali:

Nikoła Iskrzak

Agata Szwedo

Marlena Gorczyca

Diana Bigos

Andrzej Dechnik

Opiekun redakcji:

p. Sylwia Gawęł